



REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO	
KOMUNA E VUSHTRRISE - OPŠTINA VUČITRN	
01 Nr. / Br	276/20
Nr. i fq. / Br. st	- 16 -
Data: / Datum	30. 12. 2020
VUČITRNI, VUČITRN	



**REPUBLIKA KOSOVA
SKUPŠTINA OPŠTINE –VUČITRN**

**PRAVILNIK
(SOV) BR.10 / 2020 O OSTVARIVANJU PRAVA, BRIGI, ZAŠTITI I
SPREČAVANJU TEŠKOG RADA ZA DECU**

Vučitrn, decembar 2020 god

Na osnovu Konvencije o pravima deteta, člana 14. Zakona br. 06 / L-084 o Zaštiti dece, članovi 11 i 12, stav 12.2, tačka (c) i član 17. tačka (i) Zakona br. 03 / L-040 o Lokalnoj samoupravi i članu 41 stav 2 slova (c) Statuta opštine Vučitrn, Skupština opštine Vučitrn je na sastanku održanom **30 decembra 2020 godine** odobrila :

PRAVILNIK O OSTVARIVANJU PRAVA, BRIGI, ZAŠTITI I SPREČAVANJU TEŠKOG RADA ZA DECU

član 1 Svrha

Svrha ovog propisa je da definiše pravila i postupke za ostvarivanje prava, brigu i zaštitu dece. Takođe, ova uredba ima za cilj uklanjanje ozbiljnog dečijeg rada, kao i definisanje dužnosti i odgovornosti subjekata zaštite dece, uključujući decu sa posebnim potrebama u opštini Vučitrn.

Član 2 NADLEŽNOST

Odredbe ovog propisa realizuju se samo na kategoriju dece koja žive i rade na teritoriji opštine Vučitrn.

Član 3 Definicije

U ovom pravilniku sledeći izrazi imaju ovo značenje:

1. „**Dete**“ označava bilo koju osobu od trenutka rođenja do navršene 18 godine života.
2. „**Dete u riziku**“ označava dete kome su uskraćena ili povređena prava predviđena ovom uredbom.
3. „**Dečija zaštita**“ znači sprečavanje nasilja, zlostavljanja, eksploracije i zanemarivanja dece, otmice, seksualne eksploracije, trgovine, dečijeg rada, telesnog kažnjavanja ili bilo kog drugog oblika koji ugrožava život, sigurnost, zdravlje, obrazovanje, obrazovanje i razvoj deteta kao i štetne tradicionalne prakse (rani brakovi).
4. „**Opasan rad za decu**“ označava rad koji može dovesti do smrti, lakših i ozbiljnijih povreda i oštećenja vitalnih organa.
5. „**Prinudni rad**“ označava rad ili usluge koje dete zahteva, pod pretnjom kazne, protiv njegove volje.
6. „**Naporan rad**“ označava svaki fizički rad koji šteti zdravlju deteta, ugrožava oštećenje vitalnih organa i život dece.

7. „**Dozvoljeni rad za decu**“, podrazumeva učešće dece u ekonomskim aktivnostima koje nisu štetne i opasne za razvoj i zdravlje deteta.

8. „**Alternativna nega**“ znači koncept porodičnog pristupa kratkotrajnoj i dugoročnoj nezi napuštene dece i dece koja su izgubila roditeljsku negu.

9. „**Koordinacioni mehanizam**“ označava opštinski koordinacioni mehanizam, koji postavlja prioritete i koordinira rad i aktivnosti sa nadležnim opštinskim organima za sprovođenje ove uredbe.

10. **GCPM**- znači Glavni centar porodične medicine.

11. **CPM**- znači Centar za porodičnu medicinu.

12. **KPM**- znači Klinike za porodičnu medicinu.

13. **Centar za socijalni rad / CSR** - je javna profesionalna institucija, nadležna za koordinaciju i organizaciju integrisanog sistema zaštite dece u okviru opštine;

14. **Kancelarija za dobro upravljanje / KDU** - označava odgovarajuću Kancelariju / jedinicu za dobro upravljanje u okviru Kancelarije premijera.

Član 4 **Opšti principi za prava deteta**

1. Odredbe ovog propisa zasnovaju se na principima Konvencije o pravima deteta, a to su:

1.1. **Nediskriminacija** - znači da sva deca u okviru važećeg zakonodavstva uživaju jednaká prava, bez obzira na rasu, boju kože, pol, veru, etničku pripadnost, socijalni status, ekonomski status deteta, roditelja ili zakonskog staratelja;

1.2. **Optimalni interesi deteta** - podrazumevaju situacije u kojima institucije daju prednost najboljim interesima deteta;

1.3. **Pravo na život i razvoj** - podrazumeva obezbeđivanje kvalitetnog života dece, ne samo fizički, već i mentalno, emocionalno, socijalno, kulturno i institucionalno;

1.4. Svi zakonski zastupnici i lica za zaštitu dece u opštini Vučitrn treba da vode računa da deca odrastaju u porodičnom okruženju, u atmosferi sreće, ljubavi i razumevanja, gde telesna kazna nije korišćena, kako bi se obrazovala u duh mira., dostojanstva, tolerancije, slobode, jednakosti i solidarnosti, i deca da budu potpuno spremna za individualni život u društvu, što podstiče razvoj punog detetovog potencijala.

1.5. **Stavovi deteta** - znače slobodu dece da izraze svoje stavove o pitanjima koja se odnose na njih, kao i obavezu institucija da te stavove saslušaju i uzmu ih u obzir, uvek u skladu sa stepenom razvijenosti dece.

Član 5

Obaveze opštine prema detetu

1. Opština Vučitrn se stara da se na njenoj teritoriji od svih subjekata za zaštitu dece i u svim fazama u potpunosti sprovode sva prava deteta.
2. Opštinski organi i uprava, kao i subjekti za zaštitu dece, odgovorni su za pružanje usluga i preventivne, zaštitne i mere reintegracije za zaštitu dece na teritoriji opštine. U tu svrhu, u skladu sa odgovornostima definisanim u zakonu, mora:
 - 1.1. preduzme korake da identificuje prirodu i obim potrebe za zaštitom dece na teritoriji opštine;
 - 1.2. razviti mere za sprečavanje rizika po dobrobit i razvoj deteta, detetovu potrebu za pomoći i smanjenje postojećih problema;
 - 1.3. razvija programe i projekte kojima se garantuju prava i dobrobit deteta, sprečavaju i smanjuju faktori koji ugrožavaju život i moralni, fizički, psihološki i emocionalni integritet deteta;
 - 1.4. organizovati informativne, promotivne, edukativne i trening sastanke za zaštitu dece, koordinirajući i uskladjujući akcije kroz integrisane službe obrazovanja, socijalne službe, zdravstvene službe i druge vladine, nevladine i društvene organizacije, radi svesti zajednice i postizanja konkretnih i sigurnih rezultata za decu koja nemaju pristup postojećim uslugama;
 - 1.5. promovišu umetnost, kulturu i sport u obrazovnim institucijama i šire;
 - 1.6. uspostaviti sistem koji će biti bliži deci u potrebi i po potrebi obezbediti finansiranje dece za hitne slučajeve;
 - 1.7. podržati izvršenje mera različitosti, vaspitnih mera i kazni za decu koja su prekršila zakon;
 - 1.8. razviti dobre prakse roditeljstva i promocije zdravlja;
 - 1.9. stvoriti jednake mogućnosti za svu decu da se upišu, pohađaju i završe školu;
 - 1.10. podstiću i podržavaju omladinske i dečije organizacije i pružaju podršku organizacijama civilnog društva da razviju svoj kapacitet da utiču na nezavisno donošenje odluka u oblasti dečijih prava;
 - 1.11. komuniciraju i mogu uspostaviti partnerstva sa centralnim institucijama i nezavisnim organizacijama i institucijama, organizacijama civilnog društva, omladinskim grupama i medijima radi promocije dečjih prava, kako bi se obezbedilo bezbedno okruženje za decu u opštini.
3. Subjekti dečje zaštite obavljaju socijalne i porodične usluge na teritoriji opštine, u skladu sa odgovornostima definisanim Zakonom o socijalnim i porodičnim uslugama, standardima navedenim u Ministarstvu i relevantnim zakonima na snazi.

Član 6

Odgovornost roditelja i porodice za brigu o detetu

1. Osnovna zaštita prava deteta započinje u porodici od strane roditelja ili staratelja.
2. Najbolji interes deteta zadovoljava se kada se zadovolje potrebe njegovog fizičkog i psihološkog razvoja u kontekstu njegove biološke porodice. Svi entiteti bi trebalo da ulože sve napore da promovišu dobrobit deteta u okviru svojih bioloških porodica pružanjem nege, zaštite i socijalnog savetovanja, a u izuzetnim slučajevima i materijalne pomoći.
3. Porodica ima primarnu odgovornost za odgoj, dobrobit, obrazovanje i zaštitu deteta. Pravni zastupnici i drugi članovi porodice odgovorni su za zaštitu deteta od svih radnji i situacija koje dete izlažu riziku, od svih oblika fizičkog i mentalnog nasilja, zanemarivanja, zlostavljanja, zlostavljanja i eksploracije i drugih definisanih odgovornosti u zakonu.
4. Pravni zastupnici su u prvom redu dužni da vode računa o obezbeđivanju prava i dužnosti usmerenih na obezbeđivanje emocionalne, socijalne i materijalne dobrobiti deteta, brigu i održavanje ličnih odnosa sa detetom i obavezu da obezbediti detetu život, bezbednost, zdravlje, vaspitanje, obrazovanje, zakonsko zastupanje i upravljanje imovinom deteta.
5. Opštinski organi i uprave i stručnjaci za zaštitu dece, u svim radnjama i odlukama vezanim za dete, moraju preduzeti sve neophodne mere kako bi se obezbedila integracija deteta u porodicu i društvo i uložiti sve napore da promovišu dobrobit deteta, dete u okviru njihovih bioloških porodica pružanjem nege, zaštite i socijalnog savetovanja i, u izuzetnim slučajevima, materijalne pomoći.
6. Dete se može ukloniti iz zaštite zakonskog zastupnika, samo u slučajevima utvrđenim važećim zakonodavstvom.

Član 7

Odgovornosti za ostvarivanje dečijih prava

1. Ostvarivanje dečijih prava glavna je odgovornost porodice i opštinskih institucija.
2. Opštinske institucije, nadležne za oblast dečijih prava, imaju zakonske i socijalne odgovornosti za zaštitu i unapređenje dečijih prava, kao i za sprečavanje i uklanjanje ozbiljnih i opasnih poslova.
3. Deca uživaju sva prava definisana Konvencijom o pravima deteta.
4. Deca su posebna kategorija lica koja zbog starosti, fizičkog, intelektualnog razvoja i zrelosti svoja prava moraju da ostvaruju uz podršku odraslih.

5. Roditelji, porodice, staratelji i institucije lokalne uprave odgovorni su za ostvarivanje prava deteta, kako bi se osigurala posebna zaštita i briga.

6. Institucije nadležne za zaštitu i unapređenje prava deteta u opštini su:

6.1. Skupština opštine;

6.2. Gradonačelnik;

6.3. Direkcija za obrazovanje;

6.4. Direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu;

6.5. Kancelarija za ljudska prava u opštini;

6.6. Centar za socijalni rad, pravosudne institucije;

6.7. Zdravstvene ustanove GCPM, KCPM, AFSA;

6.8. Seoska i gradska veća, i

6.9. Lokalni savet roditelja.

Član 8 Opšte mere zaštite dece

1. Opšte mere za zaštitu dece su:

1.1. Prevencija;

1.2. Mere pravne zaštite;

1.3. Zakonska obaveza izveštavanja;

1.4. Odvajanje deteta od porodice;

1.5. Dečija zaštita bez roditeljskog staranja;

1.6. Zaštita dece tokom boravka u porodičnom skloništu;

1.7. Domovi za zaštitu dece;

1.8. Praćenje mera zaštite i

1.9. Mere roditeljske obuke.

Član 9 **Specifični oblici zaštite dece**

1. Specifični oblici zaštite dece su:
 - 1.1 Zaštita dece od pornografije;
 - 1.2 Mere protiv veb lokacija sa pornografskim sadržajem i onih koje štete zdravlju i životu deteta;
 - 1.3 Sposobnost deteta da preduzme zakonske mere;
 - 1.4 Pravda za dete;
 - 1.5 Pravna pomoć i pristup pravdi;
 - 1.6 Medicinska i psihološka pomoć, mere rehabilitacije i reintegracije;
 - 1.7 Osobe osuđene za seksualno zlostavljanje ili eksploraciju deteta;
 - 1.8 Učešće deteta u oružanom sukobu i
 - 1.9 Zaštita deteta pogodenog oružanim sukobom i zaštita interno raseljenog deteta.

Član 10 **Zabranjeni radovi i aktivnosti za decu**

1. U cilju sprečavanja ugrožavanja i očuvanja zdravlja dece zabranjene su sledeće vrste poslova:
 - 1.1 Noćni rad za decu, od 20: 00-06: 00;
 - 1.2 Podizanje i nošenje teških tegova preko 15 kg za muškarce i preko 10 kg za žene;
 - 1.3 Dečji rad koji zahteva posebnu ravnotežu;
 - 1.4 Dečiji rad pod zemljom, pod vodom, na zatvorenim mestima i visine preko 2m;
 - 1.5 Dečji rad koji nanosi štetu njihovom zdravlju zbog izlaganja visokim ili niskim temperaturama, buke i vibraciji.
 - 1.6 Dečji rad koji uključuje izlaganje biološkim, hemijskim, fizičkim i toksičnim supstancama koje predstavljaju rizik po njihovo zdravlje, kao i dečiji rad izložen radioaktivnosti;

- 1.7 Dečji rad u poljoprivredi, stočarstvu i šumarstvu, uključujući rad na poljoprivrednim mašinama, prskanje pesticidima, težak fizički rad na polju, seču i klanje, klanje, transport i prodaju životinja;
- 1.8 Radovi na putu, koji uključuju: prevoz robe, hidraulično podizanje motornih vozila, prevoz robe kolicima, milostinju;
- 1.9 Dečji rad u iskopavanju, sakupljanju i transportu otpada;
- 1.10 Dečji rad u izvozu prirodnih resursa i
- 1.11 Dete mlađe od 18 godina ne sme se baviti opasnim poslovima.

2. Zabranjene aktivnosti za decu su:

- 2.1. Pohađanje deteta u noćnim klubovima;
- 2.2 Prisustvo u kockarnicama;
- 2.3 Pristup kockanju na mreži i
- 2.4 Posećenost zabavnih centara za odrasle i slično;

3. Opštinsko telo je dužno da podnese pismeni zahtev organizatoru javnog događaja za ograničavanje pristupa deci mlađoj od 18 godina.

Član 11

Praćenje dečijeg rada

U cilju praćenja dečijeg rada, mehanizam koordinacije vrši: identifikaciju, evaluaciju, povlačenje, zaštitu, prevenciju, verifikaciju i praćenje, u cilju sprečavanja i uklanjanja dečijeg rada u skladu sa ovom uredbom.

Član 12

Rad i angažovanje su izuzetno dozvoljeni

1. Bilo koji plaćeni dečji rad, dobrovoljni rad, rad kao deo profesionalne prakse ili bilo koja druga vrsta dečjeg angažovanja mogu biti dozvoljeni samo pod redovnim nadzorom i nakon utvrđivanja svih potencijalnih rizika i planiranja mera za kontrolu potencijalnih rizika za koje dete može biti izloženo.
2. Radni odnos se može zasnovati (zaključiti ugovor o radu) sa detetom od 15 do 18 godina.
3. U slučajevima prema paragrafu 2, deca se mogu zapošljavati samo u ekonomskim aktivnostima koje nisu štetne po njihov razvoj i zdravlje, posebno one koje ih ne sprečavaju da nastave školovanje i koriste slobodno vreme.

Član 13

Lokalna uprava i prava deteta

1. Opština procenjuje uticaj politika, strategija, akcionih planova i programa na dečja prava.
2. Mehanizam koordinacije sprovodi redovne procene u vezi sa uticajem lokalne samouprave na ostvarivanje dečjih prava.

Član 14

Obaveza prijave nasilja nad decom

1. Lica za zaštitu dece i bilo koja osoba koja radi sa i za decu i bilo koji pripadnik nastave, nege, medicine, stomatologije, psihologije ili policijske profesije ili drugi stručnjak zadužen za brigu o deci koja sumnjuju ili imaju dokaze da bilo koji oblik fizičkog ili mentalnog nasilje, zlostavljanje, napuštanje, zlostavljanje, zanemarivanje i iskorišćavanje detetu je naneo roditelj ili staratelj ili bilo koje drugo lice koje je dužno da slučaj prijavi pismeno ili usmeno policiji ili Centru za socijalni rad ili ombudsmanu, u skladu sa važećim zakonodavstvom koje uređuje ovu materiju.
2. Zadatak i način prijavljivanja nasilja nad decom treba da budu deo redovnih programa obuke prilikom pripreme budućih stručnjaka koji će raditi sa decom i za decu. To bi takođe trebalo uraditi kroz razne promotivne kampanje, uključujući relevantna uputstva o tome kako i gde izveštavati.

3. Nesposobnost subjekata i osoba definisanih u stavu 1. ovog člana sankcioniše se u skladu sa važećim zakonom.

Član 15

Mehanizmi zaštite dece

1. Mehanizmi zaštite dece, odgovorni za sprovođenje ove uredbe, su:
 - 1.1. Gradonačelnik;
 - 1.2. Relevantne opštinske direkcije i jedinice prema oblasti koju pokrivaju u vezi sa pravima deteta;
 - 1.3. Centar za socijalni rad;
 - 1.4. Tim za prava deteta;
 - 1.5. Relevantna jedinica / službenik za zaštitu dece;
 - 1.6. Zdravstvene ustanove;
 - 1.7. Javne i nejavne obrazovne institucije na predškolskom, osnovnom, nižem srednjem, višem srednjem i visokom obrazovanju;
 - 1.8. Organizacije civilnog društva (nevladine organizacije, udruženja, klubovi i formalne i neformalne organizacije);
 - 1.9. Hraniteljske porodice za decu bez roditeljskog staranja;
 - 1.10. Domovi za zaštitu dece i
 - 1.11. Ostali subjekti koji imaju odgovornosti prema relevantnom zakonodavstvu na snazi.

Član 16

Uloga Centra za socijalni rad

1. Centar za socijalni rad pruža socijalnu zaštitu i / ili savetovanje u okolnostima kada je dete potrebno socijalne i porodične usluge i mora preuzeti sve neophodne korake da bi se održala bezbednost deteta i obezbedilo da pružene usluge budu u skladu sa odgovornosti sadržane u Zakonu o socijalnim i porodičnim uslugama, Zakonu i relevantnom zakonodavstvu na snazi.
2. Centar za socijalni rad identifikuje slučajeve dece koja su u opasnoj situaciji ili kojima je potrebna i interveniše u upravljanju slučajem, zajedno sa relevantnim subjektima do konačnog rešenja.
3. Centar za socijalni rad u skladu sa odgovornostima definisanim u članu 15. Zakona mora:

- 3.1. koordinira i organizuje integrисани sistem zaštite dece u opštini;
- 3.2. sprovode nacionalne i lokalne politike zaštite dece, uključujući sprovođenje intervencija i mera za sprečavanje i zaštitu dece od zlostavljanja, zanemarivanja, zlostavljanja i nasilja;

3.3. služiće kao informativni centar, gde deca i porodice u opštini mogu biti obavešteni ili upućeni u druge službe za podršku ili ustanove, u skladu sa njihovim potrebama;

3.4. odredi najmanje jednog (1) relevantnog odgovornog i specijalizovanog službenika za koordinaciju mera i intervencija zaštite dece;

3.5. Vrši bilo koju drugu nadležnost u ispunjavanju svog mandata, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

4. Centar za socijalni rad mobilije sve subjekte zaštite dece da funkcionalizuju integrисани sistem zaštite dece.

Član 17

Određivanje jedinice / službenika za zaštitu dece

1. Gradonačelnik, u cilju poboljšanja i zaštite prava deteta, kao i izvršavanja zadataka i odgovornosti definisanih zakonom i ovom uredbom, prema proceni specifičnih potreba opštine, imenuje odgovarajuću jedinicu / službenika za zaštitu dece, iz reda zaposlenih u CSR.

2. Gradonačelnik osigurava da se iz budžeta izdvoje dovoljna sredstva za obavljanje dužnosti Jedinice ili relevantnog službenika za zaštitu dece.

3. Relevantna jedinica ili službenik za zaštitu dece odgovoran je:

3.1. Gradonačelnik, za koordinaciju i izveštavanje o primeni Zakona o dečjoj zaštiti i

3.2. Direktor CSR, za održavanje nivoa standarda profesionalne prakse i vršenje nadležnosti i odgovornosti definisanih Zakonom i ovom uredbom.

4. Predsednik, u roku od najviše tri (3) meseca nakon stupanja na snagu ove uredbe, imenuje odgovarajuću jedinicu ili službenike za zaštitu dece.

Član 18

Dužnosti i odgovornosti odgovarajuće jedinice za zaštitu dece ili službenika

1. Relevantna jedinica ili službenik za zaštitu dece u okviru opštine ima sledeće odgovornosti:

1.1. sarađuje, koordinira, nadgleda, izveštava, štiti, promoviše primenu zakona;

- 1.2. pruža podršku u dizajniranju i sprovođenju lokalnih politika i planova za unapređenje prava deteta i zaštitu deteta;
- 1.3. podržava i promoviše dobre prakse i pomaže u izgradnji opštinskih kapaciteta za brigu i zaštitu dece;
- 1.4. obaveštava i upućuje, usmeno ili pismeno, o pravima deteta i pravnim lekovima koji su na raspolaganju za zaštitu deteta, za sve zaposlene i lica u opštini;
- 1.5. sarađuje i izvršava svoje dužnosti i odgovornosti u koordinaciji i koordinaciji sa KGR, kao i sa drugim nadležnim institucijama u skladu sa Zakonom;
- 1.6. podnosi godišnji izveštaj KGR u formatu koji je utvrdio za sprovođenje zakona u opštini, uključujući izveštaj o primeni Konvencije Komitetu za prava deteta u Ženevi.
- 1.7. sarađuje i podržava KDU i relevantne institucije u izradi relevantnih akcionalih planova u vezi sa sprovođenjem važećeg zakonodavstva o zaštiti dece;
- 1.8. sarađuje sa Međuministarskim komitetom za prava deteta na razvoju politika koje se odnose na prava i zaštitu deteta, sprovodi preporuke Komiteta, pruža podatke koje zahteva KGR u ime Komiteta i učestvuje u sastanci Odbora, u skladu sa odgovarajućim pozivom i dnevnim redom;
- 1.9. prikuplja statističke podatke koji se odnose na slučajeve dečije diskriminacije, kao i druge podatke o deci na teritoriji opštine;
- 1.10. sprovodi svesti i obrazovne aktivnosti u vezi sa promocijom zakona, kao i sprovodi istraživanja, ankete o pitanjima prava deteta;
- 1.11. objavljaju izveštaje i daju preporuke za delovanje u zaštiti i promociji dečijih prava, tako da relevantne institucije koriste izveštaje i preporuke za izradu politika, akcionalih planova i budžeta za decu;
- 1.12. razmenjuje i pruža informacije narodnom advokatu o pitanjima u vezi sa zaštitom dece i onim koja se odnose na preporuke narodnog advokata;
- 1.13. učestvuje, prema pozivu, na sastancima Opštinskog veća direktora i predstavlja izveštaj, detaljno opisujući obavljeni posao za koji je odgovoran;
- 1.14. priprema periodične samoprocene koje rezultiraju akcijama i politikama koje treba da preduzme opština, kako bi se stvorila opština prilagođena deci;
- 1.15. obezbeđuje sistem komunikacije koji omogućava razmenu informacija između opštinskih institucija i centralnih institucija;
- 1.16. obezbeđuje sistem komunikacije koji omogućava izražavanje dečijih mišljenja, uz učešće dece koja su uključena u rad vlade na opštinskom nivou;
- 1.17. sarađuje i koordinira mehanizme na teritoriji opštine koji se bave zaštitom i pravima dece;
- 1.18. Utvrđuje indikatore i podatke o deci i njihovim interesima, prema prioritetima opštine;
- 1.19. sarađuje sa multidisciplinarnim okruglim stolovima za pomoć u vođenju slučajeva.
- 1.20. sarađuje sa Timom za prava deteta za sprovođenje plana obuke za roditelje i za druga srodna pitanja u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2. Opštinska uprava, opštinski organi i stručnjaci za zaštitu dece, sarađuju i koordiniraju svoje aktivnosti sa odgovarajućom jedinicom ili službenikom za zaštitu dece, radi koordinacije i izveštavanja o sprovodenju zakona.

Član 19 **Tim za prava deteta**

1. Tim za prava deteta na nivou političkog odlučivanja u opštini ima odgovornosti definisane članom 20. Zakona o dečjoj zaštiti, koji definišu:

1.1. definisanje prioriteta opštine i neophodnih mera koje treba preduzeti radi poboljšanja trenutne situacije u vezi sa pravima i zaštitom deteta i koordinacije neophodnih aktivnosti za njihovo sprovođenje;

1.2. koordinira i nadgleda sprovođenje relevantnih politika i mera za primenu Zakona o dečijoj zaštiti;

1.3. stara se o sprovođenju preporuka i odluka koje su izdale strukture predviđene za zaštitu deteta prema Zakonu o zaštiti deteta;

1.4. procenjuje i obezbeđuje usklađenost politika, pravnih akata i drugih mera koje opština preduzima sa zakonima, politikama, Strategijom za prava deteta i međunarodnim standardima za prava i zaštitu deteta;

1.5. razvijanje programa za sprečavanje uključivanja deteta u moguće negativne pojave i smanjenje faktora rizika koji mogu da ugroze decu;

1.6. preporučuje gradonačelniku da preduzme dalje radnje neophodne za ostvarivanje prava i osiguranje zaštite deteta u skladu sa važećim zakonom;

2. Način uspostavljanja i funkcionisanja Tima za prava deteta regulisan je u skladu sa podzakonskim aktom koji je odobrila Vlada.

3. Predsednik donosi relevantne odluke i stvara neophodne uslove da Tim za prava deteta obavlja funkciju u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktom koji je donela Vlada i u skladu sa potrebom da se Uredba usvoji od strane Skupštine.

Član 20 **Hraniteljske porodice za decu bez roditeljskog staranja**

1. Direktor relevantne Direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu dužan je da obezbedi da na teritoriji ili za teritoriju opštine postoje najmanje tri (3) hraniteljske porodice za decu bez roditeljskog staranja, procenjene, obučene i odobrene u skladu sa prema utvrđenim standardima Ministarstva.

2. Ministarstvo i opština pružaju materijalnu podršku hraniteljskoj porodici za negu deteta tokom boravka u hraniteljskom domu, u skladu sa relevantnim zakonodavstvom i važećim standardima.

3. Udomiteljska porodica ne sme da deli neovlašćenim licima, medijima i drugima bilo kakve informacije u vezi sa detetom tokom boravka i nakon napuštanja hraniteljskog doma.

Član 23

Međuopštinska saradnja

1. Za najefikasnije i najefikasnije ostvarivanje zaštite dece, opština ima pravo da stupa u saradničke odnose sa dve ili više opština Republike Kosovo u skladu sa oblicima, uslovima i procedurama definisanim Zakonom o međuopštinskom Saradnji.
2. Inicijative za uspostavljanje međuopštinske saradnje iz stava 1. ovog člana, koje su preduzele stranke sa pravom inicijative, predsednik, 1/3 članova skupštine, najmanje 5% građana opštine sa biračko pravo ili vlada se prioritetno odnosi na administraciju i opštinske organe.
3. Odredbe Zakona o međuopštinskoj saradnji takođe se primenjuju na sve oblike međuopštinske saradnje u zaštiti dece. Ove sporazume potpisuju gradonačelnici, a odobravaju skupštine opština koje su učesnici međuopštinske saradnje.
Međuopštinski sporazum o saradnji postaje konačan nakon procene njegove zakonitosti od strane Ministarstva nadležnog za lokalnu samoupravu i objavljivanja sporazuma u Službenom glasniku.

Član 24

Saradnja sa nevladinim organizacijama za zaštitu dece

Opštinski organi i uprava:

- 1.1. sarađuje sa nevladinim organizacijama za sprovođenje politika za prava deteta, kao i za pružanje usluga neophodnih za njihovu zaštitu, u skladu sa ovom uredbom i podzakonskim aktom koji je definisala Vlada;
- 1.2. pružaju, podstiču i podržavaju učešće nevladinih organizacija u pitanjima zaštite dece i aktivnostima planiranja i sprovođenja, kao i pružaju savete i smernice organizacijama koje žele da preduzmu takve aktivnosti.
- 1.3. Održavajte redovnu komunikaciju sa organizacijama civilnog društva kako bi se obezbedila jasna situacija dece u opštini iz drugačije perspektive.
2. Nevladine organizacije sa licencom Ministarstva pružaju odgovarajuće usluge potrebne za zaštitu deteta, bilo na sopstvenu inicijativu ili po ugovoru.
3. Uprava i opštinski organi mogu da zaključe ugovore sa nevladinim organizacijama za pružanje posebnih socijalnih i porodičnih usluga na njihovoj teritoriji. Takvi ugovori moraju biti u skladu sa opštinskim godišnjim planovima za socijalne i porodične usluge na njenoj teritoriji.

Član 25

Uspostavljanje multidisciplinarnih tabela za pomoć u vođenju slučajeva

Multidisciplinarni stolovi za pomoć u upravljanju predmetima uspostavljeni su na profesionalnom nivou i rade na osnovu detaljnih postupaka u skladu sa podzakonskim aktom koji je odobrila Vlada.

Član 26

Budžetiranje za ostvarivanje dečijih prava i sprečavanje napornog rada

Skupština opštine periodično izdvaja sredstva (budžetiranje) za sprovođenje aktivnosti i projekata posvećenih deci.

Član 27

Promovisanje prava deteta

1. Opština kroz mehanizam koordinacije preduzima konkretne mere za promociju i poštovanje prava dece, kao i njihovu zaštitu od teških i opasnih poslova.
2. Mere za promociju dečijih prava sprovode se kroz organizaciju obuka i okruglih stolova o dečijim pravima, za rukovodioce i nadležne službenike opštine.
3. Da bi promovisala prava dece, opština uspostavlja partnerstva sa centralnim institucijama i sa organizacijama civilnog društva, omladinskim grupama i medijima.

Član 28

Podrška i svest opštinskih institucija o dečijim pravima

1. Opština gradi partnerstva sa organizacijama civilnog društva i drugim nezavisnim institucijama, kako bi podržala i promovisala prava dece.
2. Opština podržava organizacije civilnog društva da razviju svoje kapacitete kako bi uticale što je više moguće na polju ostvarivanja dečijih prava.
3. Opština održava redovnu komunikaciju sa organizacijama civilnog društva i drugim nezavisnim institucijama kako bi pružila realnu sliku o stanju ostvarivanja dečijih prava.
4. Sa motom „Deca naš ponos“, opština organizuje višednevnu manifestaciju posvećenu promociji njihovih prava.

Član 29

Učešće dece u javnom životu

1. Nadležni organi opštine stvaraju dovoljno prostora za prisustvo dece, i to:
 - 1.1 Omogućavanje osnivanja Skupštine dece koja odobrava neophodne akte za njen funkcionisanje;
 - 1.2. Mogućnost organizovanog učešća dece u raznim aktivnostima koje sprovode opštinske institucije;

1.3. Stvaranje mogućnosti da deca učestvuju u radnom okruženju u kancelarijama opštinskih institucija.

Član 30 Postupci za sprovođenje ove uredbe

1. Mehanizam za koordinaciju nadgleda sprovođenje ove uredbe i izrađuje periodične izveštaje o nivou njene primene.
2. Skupština opštine razmatra i odobrava godišnji izveštaj mehanizma za koordinaciju za nivo primene propisa i u slučaju neprimenjivanja donosi odluke i daje preporuke kako bi se osigurala njegova puna primena.
3. Gradonačelnik u roku od tri (3) meseca od stupanja na snagu ove uredbe donosi potrebne odluke za potpunu primenu predmetne uredbe.

Član 31 Slučajevi kršenja prava deteta

U slučajevima kada su prava dece zagarantovana, zagarantovana i zaštićena važećim zakonodavstvom, njihovi prekršioci biće kažnjeni za prekršaje u skladu sa članom 62. Zakona o dečijoj zaštiti.

Član 32 Povlačenje

Stupanjem na snagu ove Uredbe, Uredba (KKV) br. 03/2019 o ostvarivanju prava, zaštiti i sprečavanju teškog rada dece Br. 328/19 od 27.11.2019.

Član 33 Stupanje u snagu

Ova uredba stupa na snagu petnaest (15) dana nakon registracije u Kancelariji za protokol Ministarstva Lokalne uprave, kao i sedam (7) dana nakon objavlјivanja na zvaničnoj veb stranici opštine Vučitrn.

